

13 Ιανουαρίου, 1994

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΨΟΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 12/93)

-
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Καταλληλότητα υποψηφίων — Το Άρθρο 34(9) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90) — Περιεχόμενο ρύθμισης — Διακριτική ευχέρεια της Ε.Δ.Υ. να μην επιλέξει οποιοδήποτε υποψήφιο αν κρίνει ότι οι υποψήφιοι δεν είναι κατάλληλοι — Ιδιαίτερα επί υψηλών ιεραρχικά θέσεων. 5
- Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Δικαστικός έλεγχος — Επέμβαση Δικαστηρίου — Επικρίσεων οργάνων περί την ερμηνεία Σχεδίων Υπηρεσίας και κατοχής των προσόντων από τους υποψηφίους. 10
- Με την προσφυγή προσεβλήθη η απόφαση περί μη υπόρξεως κατάλληλου υποψήφιου προς πλήρωση της κενής θέσης Πληρεξουσίου Υπουργού, Εξωτερικές Υπηρεσίες. 15
- Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι: 15
1. Το εδάφιο 9 του Άρθρου 34 του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90) προβλέπει πως η Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας, στη διαδικασία πλήρωσης θέσεως πρώτου διορισμού και προαγωγής, λαμβάνει, μεταξύ άλλων, δεόντως υπόψη της την έκθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Η επιφύλαξη δε στο εδάφιο αυτό έχει ως εξής: 20
- “Νοείται ότι η Επιτροπή μπορεί να μην επιλέξει κανένα από τους υποψήφιους, αν κατά την κρίση της κανένας από αυτούς δεν είναι 25

κατάλληλος για διορισμό ή προαγωγή.”

Είναι νομολογιακά καθιερωμένο πως η διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας είναι μεγαλύτερη όπου η θέση είναι ψηλά στην ιεραρχία. Η ευχέρεια αυτή είναι ισχυρότερη όταν η Ε.Δ.Υ. κρίνει παράλληλα πως για τέτοια θέση (πρώτου διορισμού) κανένας υποψήφιος δεν είναι κατάλληλος. Το επίπεδο κρίσεως των στοιχείων που συνιστούν την καταλληλότητα ενός υποψηφίου για θέση προαγωγής, που κατά Νόμο διενεργείται από την αμέσως προηγούμενη θέση, πρέπει να διαφέρει από το επίπεδο κρίσεως όταν η θέση είναι ψηλά στην ιεραρχία και πρώτου διορισμού. (Στην παρούσα μάλιστα υπόθεση στις εξωτερικές υπηρεσίες της Δημοκρατίας). Στη δεύτερη περίπτωση επιβάλλεται να ισχύουν αυστηρότερα κριτήρια. Στην άσκηση της διακριτικής αυτής λειτουργίας της Ε.Δ.Υ. πολύ σπάνια θα επέμβει το Δικαστήριο.

2. Η αξιολόγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, την οποία μπορούσε νόμιμα να υιοθετήσει η ΕΔΥ, αναφορικά με τα θέματα στα οποία κρίθηκε ανεπαρκής ο αιτητής, δεν μπορεί να ελεγχθεί γιατί σε αυτή δεν διατυπώνεται άποψη πάνω σε πραγματικά στοιχεία που περιέχονται στο φάκελό του. Οι γνώσεις του αιτητή για τα πολιτικά και οικονομικά πράγματα της Κύπρου και το ψηλό επίπεδο κατάρτισης και ενημέρωσής του στα διεθνή πολιτικά και οικονομικά ζητήματα, ήταν στοιχεία που μπορούσαν να διαπιστωθούν στον ουσιαστικό χρόνο, μόνο με προφορική ή γραπτή εξέταση.

3. Τα Σχέδια Υπηρεσίας είναι ρυθμιστικής νομοθετικής φύσεως και συνεπώς υποχρεωτικής εφαρμογής. Εφόσον δεν επιβλήθηκε στη διαδικασία οποιαδήποτε πλάνη περί τα πράγματα η τελική απόφαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και της ΕΔΥ, πως δεν υπήρχε κατάλληλος υποψήφιος για διορισμό ή προαγωγή, ενώ στην πραγματικότητα είναι πως δεν πληρούσε τα απαιτούμενα προσόντα του Σχεδίου Υπηρεσίας, δεν είναι πλημμελής αλλά σύμφωνη με τα γεγονότα και το Νόμο.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

Δημοκρατία ν. Πογιατζή (1992) 3 Α.Α.Δ. 422.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την

οποία κρίθηκε ότι κανένας από τους υποψήφιους για τη θέση Πληρεξούσιου Υπουργού, Εξωτερικές Υπηρεσίες, δεν ήταν κατάλληλος για διορισμό ή προαγωγή στη θέση.

A. Κωνσταντίνου, για τον Αιτητή. 5

Π. Κληρίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult. 10

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Η θέση του πληρεξούσιου υπουργού, εξωτερικές υπηρεσίες, ήταν κενή για χρονικό διάστημα πέραν των τεσσάρων μηνών και η αρμόδια αρχή δεν υπέβαλε πρόταση για την πλήρωσή της. Γι' αυτό και η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, ενεργώντας καθ' 15 υποχρέωση σύμφωνα με το εδάφιο 3 του άρθρου 29 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1990, (Ν. 1/90), κίνησε τη διαδικασία πλήρωσής της.

Η θέση καθορίζεται στα σχέδια υπηρεσίας ως πρώτου διορισμού 20 και προαγωγής. Υποβλήθηκαν 10 συνολικά αιτήσεις και μεταξύ των κριθέντων ως νομίμων υποψηφίων ήταν και ο αιτητής, που υπηρετούσε στη θέση Συμβούλου Α από 1.7.92. Η αίτησή του ήταν για πρώτο διορισμό γιατί σύμφωνα με τα σχέδια υπηρεσίας δεν edικαιούτο 25 προαγωγής στη θέση.

Ακολούθησε η σχετική δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα και η σύσταση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, βάσει του άρθρου 34 του Νόμου, που την απάρτιζαν δυο γενικοί διευθυντές υπουργείων, ο Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών και τρεις Πρόεδροι. Η Συμβουλευτική Επιτροπή κάλεσε τους υποψήφιους σε προφορική εξέταση στο τέλος της οποίας κατέγραψε τις εντυπώσεις της για τον καθένα από αυτούς αναφορικά με την απόδοσή τους. Η Συμβουλευτική 30 Επιτροπή έκρινε πως κανένας από τους υποψήφιους δεν ήταν κατάλληλος για διορισμό ή προαγωγή στη θέση. Η ΕΔΥ, αφού μελέτησε το περιεχόμενο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν και τις εμπιστευτικές-υπηρεσιακές εκθέσεις, αυτών που ήσαν δημόσιοι υπάλληλοι, υιοθέτησε την άποψη της Συμβουλευτικής Επιτροπής πως κανένας 35 από τους υποψήφιους δεν ήταν κατάλληλος για διορισμό ή προαγωγή στη θέση. Η ίδια η Ε.Δ.Υ. δεν υπέβαλε τους υποψήφιους σε οποιαδήποτε εξέταση. 40

Ο αιτητής, προσβάλλοντας την επίδικη απόφαση, παραθέτει σωρεία επιχειρημάτων που άπτονται και της διαδικασίας που ακολου-

θήθηκε, αλλά κατά βασικό λόγο της ουσίας της υπόθεσης. Εισηγείται επί του προκειμένου πως η Ε.Δ.Υ. επισφράγησε απλώς την τελική κρίση της Συμβουλευτικής Επιτροπής χωρίς να προχωρήσει η ίδια σε οποιαδήποτε έρευνα. Η παντελής δε έλλειψη τέτοιας εξέτασης επιμαρτυρείται από το γεγονός πως η αιτιολογία που δίδει η Ε.Δ.Υ. στην απόφασή της είναι σε πλήρη αντίθεση με τα στοιχεία του προσωπικού και υπηρεσιακού φακέλου του αιτητή. Για να αναλυθεί στο ορθό νομικό και πραγματικό πλαίσιο η υπόθεση πρέπει να γίνει αναφορά στην αιτιολογία της Συμβουλευτικής Επιτροπής και της ΕΔΥ.

5
10 Τis παραθέτω αυτούσιες.

“Τέλος, η Συμβουλευτική Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη της τα αποτελέσματα της προφορικής εξέτασης των υποψηφίων, τα προσόντα και την πείρα τους σε σχέση με τα καθήκοντα της θέσης, το περιεχόμενο των Προσωπικών Φακέλων και των Ετήσιων Υπηρεσιακών Εκθέσεων των υποψηφίων που είναι δημόσιοι υπάλληλοι καθώς επίσης και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις αιτήσεις τους, έκρινε ότι κανένας από αυτούς δεν είναι κατάλληλος για διορισμό στη θέση Πληρεξούσιου Υπουργού”.

15
20

Εντυπώσεις Συμβουλευτικής Επιτροπής για την απόδοση του αιτητή στην προφορική εξέταση:

“Καψός Χαράλαμπος - Καλή, ελαφρά καλύτερη από τον υποψήφιο Βυρίδη. Οι απαντήσεις του σε ερωτήσεις γενικών γνώσεων ήταν γενικά καλές, οι απαντήσεις του όμως σε ερωτήσεις που αφορούν ειδικά τα πολιτικά και οικονομικά πράγματα της Κύπρου και γενικά τα αντίστοιχα διεθνή δεν ήταν ικανοποιητικές. Διαπιστώθηκε επίσης ότι δεν έχει ψηλό επίπεδο κατάρτισης και ενημέρωσης πάνω σε διεθνείς πολιτικές και οικονομικές υποθέσεις. Έχει άριστη γνώση της Αγγλικής. Ο αιτητής έχει τεκμήριο ότ έχει καλή γνώση της Ιταλικής γλώσσας, προσόν το οποίο, σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας αποτελεί πρόσθετο προσόν.”

25
30

35 Αιτιολόγηση Ε.Δ.Υ.:

“Περαιτέρω η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, αφού έλαβε υπόψη τα ενώπιόν της στοιχεία, υιοθέτησε το πόρισμα της Συμβουλευτικής Επιτροπής όσον αφορά τη μη καταλληλότητα των αιτητών για διορισμό στη θέση Πληρεξούσιου Υπουργού, Εξωτερικές Υπηρεσίες. Ιδιαίτερα, η Επιτροπή σημείωσε ότι πρόκειται για θέση Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής, της οποίας τα καθήκοντα και οι ευθύνες είναι αυξημένα και σοβαρά και θα αναμένεται από τους υποψηφίους, ιδίως στις περιπτώσεις που τοποθε-

40

τούνται ως Αρχηγοί Διπλωματικών Αποστολών στο εξωτερικό, να είναι σε θέση να ανταποκριθούν σ' αυτά επαρκώς, ασκώντας οργανωτική και διοικητική ικανότητα, πρωτοβουλία και ευθυκρισία καθώς και την προώθηση των συμφερόντων της Δημοκρατίας και την ανάπτυξη και βελτίωση γενικά των σχέσεων της Δημοκρατίας με άλλα κράτη και Διεθνείς Οργανισμούς όπως προβλέπει το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης. 5

Υστερα από τα πιο πάνω, η Επιτροπή αποφάσισε να μην προχωρήσει στην πλήρωση της εν λόγω θέσης και να ενημερωθεί κατάλληλα η αρμόδια αρχή για να υποβάλει νέα πρόταση σε εύθετο χρόνο." 10

Εισηγείται συναφώς ο συνήγορος του αιτητή πως είναι έκδηλο από την αιτιολογία της απόφασης της Ε.Δ.Υ. πως η τελευταία σύγχυσε τα απαραίτητα προσόντα που απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας για προαγωγή με αυτά πρώτου διορισμού στη θέση, που είναι διαφορετικά. Ο αιτητής ήταν υποψήφιος για πρώτο διορισμό και το προσόν της διοικητικής και οργανωτικής ικανότητας, που βρήκε η Ε.Δ.Υ. πως δεν κατέχει ο αιτητής, δεν είναι απαραίτητο στα σχέδια υπηρεσίας. Προχωρώντας ο συνήγορος στην ουσία της υπόθεσης υπέβαλε πως όλα τα προσόντα που έκρινε η Ε.Δ.Υ. πως δεν κατείχε ο αιτητής, καθώς επίσης και η έλλειψη γνώσεων σε επάρκεια που διαπίστωσε η Συμβουλευτική Επιτροπή, και που αφορούσαν σε ορισμένους τομείς, είναι προσόντα και γνώσεις που απαιτούσαν τα σχέδια υπηρεσίας θέσεων στις οποίες ο αιτητής υπηρέτησε προηγουμένως και αυτής που υπηρετεί τώρα. Επικαλείται δε, για να υποστηρίξει την εισήγησή του, την υπόθεση: **Κυπριακή Δημοκρατία ν. Πάμπου Πογιατζή** (1992) 3 Α.Α.Δ. 422. 15
20
25

Το εδάφιο 9 του άρθρου 34 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου προβλέπει πως η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, στη διαδικασία πλήρωσης θέσεως πρώτου διορισμού και προαγωγής, λαμβάνει, μεταξύ άλλων, δεόντως υπόψη την έκθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Η επιφύλαξη δε στο εδάφιο αυτό έχει ως εξής: 30
35

"Νοείται ότι η Επιτροπή μπορεί να μην επιλέξει κανένα από τους υποψήφιους, αν κατά την κρίση της κανένας από αυτούς δεν είναι κατάλληλος για διορισμό ή προαγωγή." 40

Είναι νομολογιακά καθιερωμένο πως η διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας είναι μεγαλύτερη όπου η θέση είναι ψηλά στην ιεραρχία. Προχωρώ πιο πέρα για να εκφράσω την άποψη πως η ευχέρεια αυτή είναι ισχυρότερη όταν η Ε.Δ.Υ. κρίνει πα-

- 5 ράλληλα πως για τέτοια θέση (πρώτου διορισμού) κανένας υποψήφιος δεν είναι κατάλληλος. Έχω τη γνώμη πως πρέπει να είναι διαφορετικό το επίπεδο κρίσεως των στοιχείων που συνιστούν την καταλληλότητα ενός υποψηφίου για θέση προαγωγής, που κατά νόμο
10 διενεργείται από την αμέσως προηγούμενη θέση, από το επίπεδο κρίσεως όταν η θέση είναι ψηλά στην ιεραρχία και πρώτου διορισμού. (Στην παρούσα μάλιστα υπόθεση στις εξωτερικές υπηρεσίες της Δημοκρατίας). Στη δεύτερη περίπτωση, κατά την ταπεινή μου άποψη, επιβάλλεται να ισχύουν αυστηρότερα κριτήρια. Στην άσκηση της διακριτικής αυτής λειτουργίας της Ε.Δ.Υ. πολύ σπάνια θα επέμβει το Δικαστήριο.

- 15 Στην υπό συζήτηση υπόθεση είναι φανερό, από τα πρακτικά της Συμβουλευτικής Επιτροπής, πως η κρίση της βασίστηκε κατά κυριαρχικό λόγο στην προφορική εξέταση των υποψηφίων. Η απόδοση του αιτητή, όπως φαίνεται από το πρακτικό που παραθέτω πιο πάνω, δεν ήταν ικανοποιητική. Μείζον αρνητικό για τον αιτητή στοιχείο στην προφορική αυτή εξέταση είναι η διαπίστωση της Συμβουλευτικής Επιτροπής πως οι απαντήσεις του σε ερωτήσεις που αφορούσαν ειδικά τα πολιτικά και οικονομικά πράγματα της Κύπρου,
20 και γενικά τα αντίστοιχα διεθνή, δεν ήταν ικανοποιητικές και πως δεν είχε ψηλό επίπεδο κατάρτισης και ενημέρωσης πάνω στις διεθνείς οικονομικές και πολιτικές υποθέσεις.

- 25 Αναφορικά με την επίκληση της υπόθεσης **Πογιατζή**, για την προώθηση των επιχειρημάτων του συνηγόρου του αιτητή, νομίζω πως δεν αξιολογήθηκαν ορθά τα γεγονότα της υπόθεσης εκείνης και η αρχή την οποία θέτει. Η υπόθεση **Πογιατζή** αφορούσε θέση προαγωγής μόνο, αλλά, και αυτό είναι το σημαντικότερο, για την επίδικη, σ'
30 εκείνη την υπόθεση θέση, απαιτείτο το προσόν της πολύ καλής γνώσης της Αγγλικής γλώσσας, όπως ακριβώς απαιτείτο από τα σχέδια υπηρεσίας της προηγούμενης θέσης που κατείχε ο αιτητής. Ελέχθη λοιπόν πως η γνώση ξένης γλώσσας είναι πνευματικό προσόν και λογικά αναμένεται, εφόσον απαιτείτο ως απαραίτητο προσόν στην
35 προηγούμενη θέση, η γνώση αυτή να βελτιώνεται. Έτσι, κατά τεκμήριο ο αιτητής κατείχε το προσόν αυτό και δεν χρειαζόταν έρευνα της Ε.Δ.Υ. για να το διαπιστώσει. Μια γλώσσα έχει βέβαια βασικά στατική υπόσταση, σε αντίθεση με τα πολιτικά και οικονομικά πράγματα ενός τόπου που μεταβάλλονται συνεχώς. Κατά συνέπεια και η
40 ενημέρωση κάποιου πάνω σ' αυτά είναι μεταβαλλόμενο στοιχείο που εξαρτάται από την ικανότητα και διάθεσή του να τα παρακολουθεί.

Στην κρίνόμενη υπόθεση η θέση είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής. Ένα δε από τα απαραίτητα προσόντα της θέσης, όπως κα-

θορίζονται στα σχέδια υπηρεσίας για πρώτο διορισμό, δεξ παρα-
 γρ.ΙΙΙ, είναι η ευρεία γνώση των πολιτικών και οικονομικών πραγ-
 μάτων της Κύπρου, υψηλό επίπεδο καταρτίσεως και ενημέρωσης πά-
 νω στις διεθνείς πολιτικές και οικονομικές υποθέσεις, ως και ευρεία
 γενική μόρφωσης. Η κρίση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, που βα- 5
 σίστηκε στην προφορική εξέταση των υποψηφίων, είναι πως ο αιτη-
 τής δεν κατείχε το προσόν αυτό. Το αποτέλεσμα της εξέτασης ήταν,
 με την κρίση της Συμβουλευτικής που υιοθέτησε η ΕΔΥ, ο αιτητής να
 θεωρηθεί ακατάλληλος για διορισμό, ενώ στην πραγματικότητα, και
 σύμφωνα με τη δική της αιτιολογία αυτός δεν μπορούσε καν να θε- 10
 ωρηθεί νόμιμα υποψήφιος, γιατί δεν πληρούσε τα απαιτούμενα από
 το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα για πρώτο διορισμό.

Ενόψει της εξέλιξης αυτής τίθεται το ερώτημα αν η απόφαση της
 Ε.Δ.Υ. είναι τρωτή. Πάνω σ' αυτό το θέμα έχω τη γνώμη πως, η 15
 αξιολόγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, την οποία μπορούσε
 νόμιμα να υιοθετήσει η Ε.Δ.Υ., αναφορικά με τα θέματα στα οποία
 κρίθηκε ανεπαρκής ο αιτητής, δεν μπορεί να ελεγχθεί γιατί σ' αυτή
 δεν διατυπώνεται άποψη πάνω σε πραγματικά στοιχεία που περιέ- 20
 χονται στο φάκελό του. Οι γνώσεις του αιτητή για τα πολιτικά και
 οικονομικά πράγματα της Κύπρου και το υψηλό επίπεδο κατάρτισης
 και ενημέρωσής του στα διεθνή πολιτικά και οικονομικά ζητήματα,
 ήταν στοιχεία που μπορούσαν να διαπιστωθούν στον ουσιαστικό χρό-
 νο μόνο με προφορική ή γραπτή εξέταση.

Τα σχέδια υπηρεσίας είναι ρυθμιστικής νομοθετικής φύσεως και
 συνεπώς υποχρεωτικής εφαρμογής. Εφόσον, στην κρίση μου, δεν εμ- 25
 φιλοχώρησε στη διαδικασία οποιαδήποτε πλάνη περί τα πράγματα η
 τελική απόφαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και της ΕΔΥ, πως
 δεν υπήρχε κατάλληλος υποψήφιος για διορισμό ή προαγωγή, ενώ 30
 στην πραγματικότητα είναι πως δεν πληρούσε τα απαιτούμενα προ-
 σόντα του σχεδίου υπηρεσίας, δεν είναι πλημμελής αλλά σύμφωνη με
 τα γεγονότα και το νόμο.

Η προσφυγή επομένως απορρίπτεται. Υπό τις περιστάσεις όμως 35
 δεν γίνεται οποιαδήποτε διαταγή για έξοδα.

*Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς
 έξοδα.*